

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

červen 2024 / ročník XXXIV

**P. Karel M. Vrba
oslaví 90 let**

**90. narozeniny
prof. K. Skalického**

**Zakončení „Kurzu
pro služebníky
Eucharistie“**

P. Karel Maria Vrba – 90 let

Devět desetiletí života oslaví Jeho Milost Karel Maria Vrba, čestný kanovník Katedrální kapituly v Českých Budějovicích, žijící na odpočinku v Blatné, v červenci tohoto roku. Je tak v současnosti druhým nejstarším knězem naší diecéze po P. Karlovi Skalickém (* 20. 5. 1934). Z trvalých jáhnů pak patří dané prvenství Augustinu Jarolímkovi (* 25. 8. 1933).

Připomeňme si tedy nyní život a působení jubilanta v datech a faktech.

Narodil se v neděli 22. 7. 1934, o svátku sv. Maří Magdaleny, v Čechelovicích čp. 41 („U Mrázů“), v domě svých rodičů, rolníka Josefa Vrby (* 16. 3. 1895, † 25. 2. 1948) a Marie, rozené Haráškové z Čechelovic čp. 30 („U Kameníků“) (* 2. 8. 1905, † 1. 1. 1993). Svátost křtu obdržel ve farním kostele sv. Petra a Pavla v Záboří o týden později, dne 29. 7., na svátek sv. Marty, z rukou místního faráře, P. Václava Bodláka. Za kmotry mu šli Karel Klecán, rolník ve Slivonicích čp. 3, po němž získal jméno, s manželkou Anastázií, rozenou Vrbovou, tedy strýc s tetou. Byl čtvrtým z celkem pěti potomků svých rodičů. Nejstarší Anastázie (* 22. 10. 1927, † 31. 10. 1927) zemřela po deseti dnech života. Následovala Marie, provdaná Pohanková v Kasejovicích (* 2. 7. 1930, † 7. 1. 2023), pak Václav (* 18. 9. 1932, † 21. 2. 2009) a nejmladším ze sourozenců byl Josef (* 8. 12. 1941, † 2. 4. 2017).

Vrbové byli selským rodem, který přišel do Čechelovic, v té době patřících ke statku Střelské Hoštice, ještě za časů poddanství a roboty, roku 1832. Tehdy se Vojtěch Vrba (* 21. 4. 1809, † 19. 6. 1872), rodem z Mnichova na strakonickém panství řádu maltézských rytířů, přiženil do čp. 5 k Marii Machové (* 4. 3. 1813, † 9. 2. 1886), dceři čechelovického sedláka a rychtáře Matouše Macha. Vojtěchovi potomci ve vsi zakotvili a později zde žili kromě čp. 5 ještě na usedlostech čp. 41 a čp. 69. Do čp. 41 („U Mrázů“), rodného domu P. Karla Vrby, se přiženil 7. 10. 1856 jeho pradědeček Vojtěch Vrba ml. (* 7. 4. 1833, † 4. 1. 1888) k Terezii, rozené Kalbáčové z Čechelovic čp. 46 (* 22. 2. 1830, † 30. 11. 1891), vdově po předešlém hospodáři Františku Mrázovi († 7. 5. 1856).

Zábořská farnost, z níž náš jubilant pochází, se vyznačovala značným množstvím kněžských a řeholních povolání. V období od sklonku 18. do 20. století víme o čtrnácti světských i řeholních kněžích a minimálně patnácti ženách, jež se rozhodly pro zasvěcený život. Z kněží to byli: P. Matěj Beran z Mečichova, farář v Prádle a Vrčeni (* 14. 1. 1861, † 22. 8. 1908), P. Václav Corvin ze Záboří, lokalista ve Střelských Hošticích a Dolním Bukovsku (* 21. 9. 1774, † 31. 8. 1829), P. František Černý ze Záboří, farář v Janově (* 31. 7. 1879, † 20. 4. 1926), P. Václav Houra ze Záboří, katecheta v Plzni a v Praze-Karlíně (* 26. 9. 1870, † 11. 12. 1939), P. Josef Jirsa z Mečichova, farář ve Slavkově a Sudoměřicích u Bechyně (* 8. 5. 1869, † 6. 4. 1950), P. Antonín Komrska z Hlupína, děkan ve Veselí nad Lužnicí (* 12. 5. 1890, † 17. 8. 1967), P. Jan Komrska z Hlupína, superior mateřince Školských sester de Notre Dame v Horažďovicích

P. Karel Vrba jako čestný kanovník Katedrální kapituly v Českých Budějovicích

(* 18. 7. 1884, † 6. 8. 1939), P. Karel Šmákal z Mračova, farář v Římově (* 29. 6. 1924, † 25. 6. 2002), P. Antonín Varous z Doubravice, farář v Dírně (* 15. 6. 1891, † 24. 7. 1940), P. Antonín (František) Vonášek z Mečichova, kněz řádu obutých augustiniánů v Ročově a Praze (* 26. 11. 1845, † 23. 7. 1906), P. Josef Vonášek z Mečichova, katecheta v Žirovnici a Jindřichově Hradci (* 28. 4. 1882, † 8. 12. 1923), P. Václav Zach z Milčic, farář v Hoříně a děkan v Sedlici (* 26. 5. 1871, † 1. 9. 1931) a P. Karel Zíka z Mečichova, řadu let vězněný komunistickým režimem, naposledy pak administrátor v Záboří (* 19. 10. 1908, † 2. 4. 1983). P. Karel Vrba tento výčet prozatím chronologicky uzavírá.

Zbožné dívky ze zábořské farnosti volily pro zasvěcený život majoritně Kongregaci Školských sester de Notre Dame, jejíž mateřinec (centrální dům se sídlem generální představené

P. Karel Vrba (vpravo od biskupa Hloucha) při svém kněžském svěcení v česko-budějovické katedrále (27. 6. 1971).

Primice P. Karla Vrby v kostele sv. Markéty ve Strakonících (3. 7. 1971).

a noviciátem) se nacházel v nedalekých Horažďovicích. Kromě toho mohla svou roli hrát i skutečnost, že v letech 1914–1939 zde vykonával funkci spirituála hlupínský rodák, již zmíněný P. Jan Komrská. I v blízkém příbuzenstvu P. Karla Vrby najdeme hned pět členek uvedené kongregace. Byla to sestra jeho otce Benedikta (Růžena) Vrbová (* 11. 2. 1892, † 18. 3. 1956), matčina sestra Otilie (Růžena) Harášková (* 12. 12. 1896, † 28. 12. 1983), dvě pratety ze strany otce – Augusta (Antonie) Lhotáková (* 12. 2. 1870, † 31. 12. 1930) a Alžběta (Anežka) Lhotáková (* 1. 8. 1887, † 17. 11. 1920), a otcova nevlastní sestřenka Ella (Emilie) Němečková (* 10. 6. 1916, † 2. 12. 1999).

P. Karel Vrba pocházel ze zemědělského prostředí. Jeho rodiče obhospodařovali 13 ha půdy a v roce 1956 se přihlásili do družstva. On vychodil v letech 1940–1944 obecnou školu v rodných Čečelovicích, poté navštěvoval do roku 1949 měšťanskou školu v Zábouří. Mezitím ovšem strávil jeden školní rok v takzvaném Malém semináři v Českých Budějovicích, založeném roku 1878 tehdejším sídelním biskupem Janem Valeriánem Jirsíkem pro chlapce, kteří mohli v budoucnu zahájit řádná bohoslovecká studia. Studoval tam spolu se svým krajanem Jaroslavem Žižkou ze Zábouří a o rok starším Miloslavem Hokrem z Čečelovic. Spirituálem chlapeckého semináře byl kandidát kněžství Václav Říha (* 10. 4. 1923, † 29. 9. 1956), později administrátor farností Kasejovice a Nepomuk, ale též jedna z obětí proticírkevní politiky komunistického režimu. Po měšťanské škole ještě absolvoval Karel Vrba dva roky nástavbového studia v Blatné.

Po brzké smrti otce vypomáhal spolu se starším bratrem Václavem matce v hospodářství. Když se bratr vrátil roku 1955 z vojny, nastoupil Karel Vrba jako dělník do Českých závodů motocyklových ve Strakonících. Vojenské služby byl roku 1957 ze zdravotních důvodů zproštěn a v následujícím roce zahájil studium na Průmyslové škole pro pracující ve Strakonících, které ukončil v roce 1963 maturitou. Ještě během studia byl v rámci podniku přeřazen na pozici technického úředníka v oboru plánování.

V roce 1966 se přihlásil ke studiu teologie na Římskokatolické cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Praze se sídlem v Litoměřicích, jež byla v té době jediným učilištěm svého druhu v českých zemích. Po jeho absolvování přijal dne 27. 6. 1971

v česko-budějovické katedrále sv. Mikuláše z rukou sídelního biskupa Mons. prof. ThDr. Josefa Hloucha kněžské svěcení. Spolu s ním byl ordinován ještě P. Josef (řádovým jménem Benedikt) Kozel (* 28. 7. 1927, † 23. 1. 2002), člen Kongregace bratří Nejsvětější Svátosti (petrinů), a na jáhna vysvěcen P. František Kaplánek (* 19. 2. 1948). Den předtím obdržel v Jindřichově Hradci kněžské svěcení P. Jaroslav (řeholním jménem Milo) Smíšek, OPraem (* 11. 4. 1930, † 25. 6. 1997) a 22. 7. 1971 ve Strakonících jáhen Kaplánek. Tito čtyři duchovní tak byli posledními a P. Kaplánek úplně posledním knězem ordinovaným biskupem Hlouchem, neboť ten za necelý rok poté (10. 6. 1972) zemřel a biskupský stolec pak zůstal až do roku 1990 neobsazen.

Primici (první mši svatou) měl novokněz Karel Vrba v sobotu 3. 7. 1971 v kostele sv. Markéty ve Strakonících. Jeho prvním kněžským působištěm se pak staly farnosti Český Krumlov a Píseň. Tam sloužil jako kaplan při administrátorovi P. Josefovi Velickém, který bydlel v budově prelatury se svou sestrou Alžbětou, jež mu dělala hospodyni. Když P. Velický v roce 1974 zemřel, zůstala Alžběta Velická hospodyní u P. Vrby až do své smrti roku 1993.

Kompletní přehled všech ustanovení P. Karla Vrby, a že jich bylo nemálo, je následující: **1971–1974** kaplan, pak výpomocný

Karel Vrba u Fatků v Žemovicích.

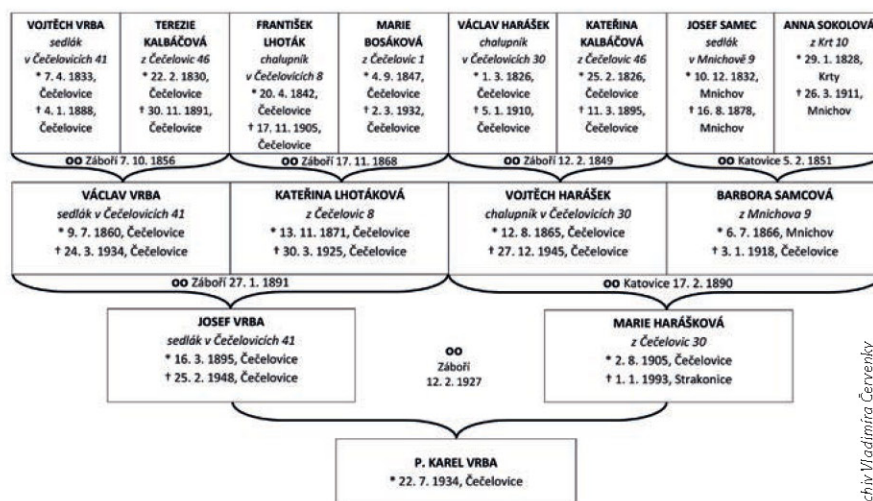
duchovní v **Českém Krumlově** a Pří-
dolí; **1973–1974** administrátor v **Pří-
dolí** a excurrando ve Věžovate Pláni;
1974–1977 administrátor v **Lomnici
nad Lužnicí** a excurrando v Hamru
a Dolních Slověnicích; **1977–1986**
administrátor v **Kardašově Řečici**
a excurrando v Drahově a Pluhově
Žďáru; **1986–1990** děkan v **Sedlici**
a administrátor excurrando v Záboří
(u Blatné) a Radomyšli (k tomu jme-
nován 19. 3. 1987 na žádost předsta-
vené zповěd níkem komunity Dcer
křesťanské lásky sv. Vincenta v Oseku
u Strakonice); **1990–1993** adminis-
trátor v **Jindřichově Hradci** a excu-
rrando v Horní Pěně a Roseči, 1990
též v Jarošově nad Nežárkou a Nové
Včelnicí a 1990–1991 ještě v Deštné,
Kostelní Radouň, Lodhéřově a Mní-
chu; **1993–2002** děkan v **Třeboni** a
administrátor excurrando v Lutové a
Majdaleně a 1993–1994 ještě v Novosedlech nad Nežárkou; **2002–2013** administrátor v **Písku** a 2002–2004 excurrando v Heřmaní, 2004–2013 v Putímí, 2004–2005 v Kestřanech, 2006–2013 v Čížově, 2010–2011 v Čimelicích a 2008 rektor kostela sv. Kříže v Písku; **2013–2017** administrátor v **Záboří** a excurrando v Chřešřovicích a Oslově, od 2015 též v Albrechticích nad Vltavou; **od 2017** výpomocný duchovní ve farnostech **Blatná, Černívsko, Kadov u Blatné, Sedlice a Záboří u Blatné**.

Vedle toho byl v letech 1999–2002 okrskovým vikářem vikariátu Jindřichův Hradec, v letech 2003–2008 členem Kněžské rady českobudějovické diecéze, v letech 2004–2013 okrskovým vikářem a v letech 2010–2017 členem vikariátní rady vikariátu Písek. Roku 2013 byl jmenován členem Diecézní liturgické komise. Od 9. 6. 2012 je čestným kanovníkem Katedrální kapituly v Českých Budějovicích.

Ještě když pracoval v ČZM ve Strakonících, spřátelil se se dvěma členy řádu karmelitánů, P. Metodějem Mínaříkem (* 20. 8. 1912, † 19. 9. 2003) a P. Melicharem Karáskem (* 16. 10. 1909, † 26. 5. 1985), který působil jako duchovní správce v Kostelním Vydří. S nimi se podílel na tajném fungování řádové organizace v období socialismu. Do řádu přivedl například P. Josefa (řádovým jménem Radíma) Jančáře (* 22. 5. 1951), s nímž i sám složil roku 1977 do rukou P. Mínařka tajně první sliby. Karmelitánská spiritualita proto zůstává neodmyslitelnou součástí jeho života dosud.

Jako mnoho jiných kněží, byl i P. Karel Vrba sledován Státní bezpečností (StB) a třikrát dokonce vyslýchán, z toho dvakrát na úřadovně v Českých Budějovicích a jednou přímo na svém tehdejší působišti v Kardašově Řečici. Jakoukoli spolupráci s StB však odmítl.

Dne 22. 6. 2018 jej postihla mozková příhoda, k níž se posléze přidal ještě zápal plic. Hospitalizován byl do 14. 9. 2018 v pří-

Genealogický vývod P. Karla Vrby z osmi předků.

secké nemocnici. S výjimkou tohoto období nezapomínal a nezapomíná každý den sloužit mši svatou. Se sídelním biskupem Mons. Vlastimilem Kročilem koncelebroval i při 50. jubileu kněžství, které oslavil v Blatné v neděli 27. 6. 2021 za účasti P. Františka Kaplánka, osobního arciděkana a výpomocného duchovního ve farnosti Domažlice v plzeňské diecézi, bydlícího v Milavčích, s nímž sdílel světitele.

Má dar rozpoznávat kněžská povolání. Mnoho kněží po dobu formace během komunismu i po něm duchovně a materiálně podporoval.

Autor děkuje P. Karlu M. Vrbovi, P. JCLic. Mgr. Rudolfu M. Huškovi, administrátorovi farnosti Blatná, Janu Bauerovi, vicekancléři Biskupství českobudějovického, Ing. Petru Samcovi, Dr., tiskovému mluvčímu Biskupství českobudějovického, a Sr. M. Xaveře Gubrické, generální vikářce Kongregace Školských sester de Notre Dame, za podněty, podklady a další spolupráci při tvorbě příspěvku.

Vladimír Červenka

SLAVNOSTNÍ MŠE SVATÁ k devadesátým narozeninám P. Vrby bude celebrována v neděli **21. 7. 2024** od **15:00** v děkanském kostele Nanebevzetí Panny Marie v Blatné J. Ex. Mons. ThDr. Vlastimilem Kročilem, Ph.D., sídelním biskupem českobudějovickým.